

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Warszawa, 1 marca 2021 r.

L.dz. KSOiW/98/2021

Szanowny Pan

Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

Opinia

Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w sprawie projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 5 lutego 2021 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagradzania zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawanie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, po zapoznaniu się z projektem z 5 lutego 2021 roku Rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagradzania zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy, poniżej przedstawia swoją opinię.

To już trzeci minister ds. edukacji, do którego Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” zwraca się z postulatem zmiany systemu wynagradzania nauczycieli. Do tej pory, niestety, nasza propozycja nie znalazła uznania, a nawet zainteresowania nią żadnego ministra edukacji rządu Zjednoczonej Prawicy, chociaż obietnic i zobowiązań składali dużo. Obecnie pokładamy nadzieję, szczególnie po zapowiedziach medialnych obecnego ministra, że uda się zmienić skompromitowany, aktualnie obowiązujący model płacowy licznej grupy pracowników związanych z nauczaniem młodego pokolenia. Wielokrotnie bowiem sygnalizowaliśmy, że obecny mechanizm jest absurdalny, w wielu elementach wręcz patologiczny, czego wyrazem jest przedłożona do zaopiniowania niniejsza koncepcja. Dlatego też temu projektowi nie należy, z perspektywy KSOiW NSZZ „Solidarność”, poświęcać najmniejszej uwagi, tym bardziej, że nie zwiastuje ona jakiegokolwiek waloryzacji płac. Jedynie z powodu negacji obowiązującego mechanizmu kształtowania płac nauczycieli przedstawiamy jak poniżej.

Kolejny już raz postulujemy zmianę systemu wynagradzania nauczycieli w powiązaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej. Zmiana ta wiązałaby się ze zmianą metody finansowania zadań edukacyjnych, którą uznajemy za nierzetelną i anachroniczną oraz nieodzwierciedlającą rzeczywistych wskaźników związanych

z kształtowaniem i realizacją zadań oświatowych, gdyż nie uwzględnia ona standardów wpływających na realizację tych obowiązków. Środki finansowe (pochodzące z budżetu państwa) nie określają w rzetelny sposób wielkości nakładów na najbardziej kosztowne zadanie związane z edukacją – wydatkami na wynagrodzenia.

W imieniu KSOiW NSZZ „Solidarność” przypominam, że krytycznie oceniany przez nas system wynagradzania nauczycieli stał się na wiosnę 2019 roku zarzewiem konfliktu między NSZZ „Solidarność” a Rządem RP. Wówczas w ramach Rady Dialogu Społecznego w obliczu obstrukcji innych partnerów społecznych 7 kwietnia zostało podpisane Porozumienie między Rządem RP a KSOiW NSZZ „Solidarność”. Jego głównym postanowieniem było pisemne zobowiązanie strony rządowej do jak najszybszego rozpoczęcia uzgodnień dotyczących zmiany systemu wynagradzania nauczycieli w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w ten sposób, by nowe zasady płacowe mogły być wdrożone od **1 stycznia 2020 r.** Celem zmiany modelu kształtowania wynagrodzeń tej grupy zawodowej miałyby być automatyczne kreowanie płacy nauczycieli, która wynikałaby z obiektywnych przesłanek ekonomicznych, a nie z woli elit politycznych. W ten sposób jedna z najbardziej wykształconych grup zawodowych miałaby zagwarantowany wzrost wynagrodzeń i korzystanie z dobrodziejstw wzrostu gospodarczego.

Tymczasem, posługując się danymi ekonomicznymi tylko z przywołanego 2020 roku wynika, że płace nauczycieli (których waloryzacja w wysokości 6% była wdrożona od 1 września) spowodowała jedynie **dwuprocentowy** średnioroczny wzrost wynagrodzeń pracowników pedagogicznych – licząc metodą przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (a nie jak mylnie podaje się 6%). W efekcie wzrost płacowych wskaźników makroekonomicznych państwa znacznie przewyższał podwyżkę uposażeń nauczycieli i tak: przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej stanowiło **105,07%** w stosunku do roku poprzedniego, a płaca minimalna stanowiła **108,33%** rok do roku. Z przykrością stwierdzamy, że w 2021 roku płace nauczycieli zostaną niezwaloryzowane przy wzroście płacy minimalnej o 7,7% oraz, że uposażenia pedagogów nie przyczynią się do zwiększenia przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Sytuacja ta powtarza się od wielu lat i prowadzi do permanentnej pauperyzacji tej grupy zawodowej w stosunku do innych środowisk pracowniczych.

Dobrym tego przykładem jest wprowadzona od 1 stycznia 2020 r. przez ministra do spraw edukacji regulacja we wcześniejszym rozporządzeniu płacowym, która by sprostać prawnym wymogom wysokości płacy minimalnej, zwiększyła poziom minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli w dolnych i środkowych grupach zaszerogowania nauczycieli stażystów i kontraktowych oraz najniższy wśród nauczycieli mianowanych w ten sposób, by osiągnąć najniższy i prawem wymagany poziom.

Już wtedy KSOiW NSZZ „Solidarność” wskazywała, że wprowadzony zabieg ma tylko i wyłącznie charakter doraźny, bowiem w przyszłości tego typu działania będą musiały dotyczyć podobnych, sztucznych regulacji obejmujących coraz wyższe grupy zaszerogowania wśród minimalnych stawek wynagradzania nauczycieli o wyższych stopniach awansu zawodowego. Tego typu wysiłki, polegające na spłaszczeniu głównych składników wynagradzania na pewno nie sprzyja motywacyjnemu systemowi gratyfikacji pedagogów, o który rzekomo zabiega Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Konsekwencją tego typu działań jest zatem kolejne naruszenie algorytmu waloryzacji zasadniczych stawek wynagrodzenia nauczycieli, które w sposób sztuczny dekomponuje ustaloną równowagę między stawkami minimalnego wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego i powoduje sztuczne dysproporcje między

nimi. Zapewne zabiegi te mają na celu swoistą ucieczkę przed goniącą nasze zarobki płacą minimalną. Takie zabiegi odczytujemy jako działania nieetyczne.

Z powyższych powodów, KSOiW NSZZ „Solidarność”, przesłany do zaopiniowania projekt rozporządzenia płacowego ocenia bardzo krytycznie i negatywnie. Obowiązujący system wynagradzania nauczycieli petryfikuje patologiczny mechanizm kształtowania wynagrodzeń nauczycieli i jakakolwiek waloryzacja nie jest w stanie tego zmienić.

Dlatego też, domagamy się dotrzymania umowy zawartej w trakcie negocjacji wiosną 2019 r., rozpoczęcia rozmów oraz pilnego wdrożenia nowego systemu wynagradzania nauczycieli w oparciu o wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej tak, by uwzględniał co najmniej 15 procentowy jego wzrost.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność”

Ryszard Proksa